Government of Maharashtra
Urban Development Department
4th Floor, Main Building,
Hutatma Rajguru Chowk, Madam Cama Road,
Mantralaya, Mumbai-400 032.

Contact No.022- 22824111 Email ID:pandurang.jadhav@nic.in

No.: CON-2019/CR-03/UD-33 Date: 6th January 2022

To,
The Registrar
National Green Tribunal,
New Delhi (E Mail :- judicial-ngt@gov.in)

Sub. OA No. 544/2019
Dr. Kiran Ramdas Kamble Vs
The State of Maharashtra.
(Regarding Sewage Treatment in
Trimbkeshwar Municipal Council)

Hon. National Green Tribunal (Principal Bench) vide its order in OA No. 544/2019 (Kiran Ramdas Kamble Vs State of Maharashtra) dated 16.09.2021 had directed Chief Secretary Government of Maharashtra to remain present in person by Video Conferencing on next date of hearing i.e. 10.01.2022 along with action taken report.

2. Accordingly, Action Taken Report is submitted herewith.

(Debashish Chakrabarty)
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
Mantralaya, Mumbai

Original Application No. 544/2019

Dr. Kiran Ramdas Kamble Petitioner

VERSUS

The State of Maharashtra Respondents

Action Taken Report
(Submitted in pursuance of the order dated 16.09.2021of the Hon. NGT)

1. This Hon. National Green Tribunal, Principal Bench, New Delhi by order dated 16.09.2021 in this matter has directed the Chief Secretary, Maharashtra, to remain present in person by Video Conferencing on next date of hearing i.e. on 10.01.2022 along with action taken report. In adherence to the same, I am submitting herewith the Action Taken Report.

2. In pursuance of the directions of this Hon. Tribunal, the then Chief Secretary took a review meeting on 21st October, 2021 with concerned officials, viz. the Principal Secretary, Urban Development Department (UD-2), Member Secretary, Maharashtra Jeevan Pradhikaran, Mumbai; District Collector, Nashik; Officers from Maharashtra Pollution Control Board and other concerned officers, to discuss the action taken by them, in this matter.

3. In the meeting, the action points were discussed thoroughly and instructions were given to the respective departments. A copy of the minutes of the said meeting is attached herewith as Annexure –I.

4. Thereafter, the Principal Secretary, Urban Development Department also convened two review meetings on 22.11.2021 and 03.01.2022 and reviewed the progress in pursuance of the directions of this Hon. Tribunal.

5. As per the directions of this Hon. Tribunal, the pointwise Action Taken Report is as below:-

Sr. No.	Point	Action taken Report and Current Status
1	Refurbishment of existing STP (Capacity 1 MLD) in the area of Trimbakeshwar Municipal Council	• The Trimbak Municipal Council completed the work of refurbishment of the existing 1 MLD STP through Maharashtra Suvarn Jayanti Nagarotthan Mahabhiyan (District Level). This work costs to the tune of Rs.0.94 Cr and the entire cost is paid by the Government of Maharashtra. • Now, this STP is working properly.
2	Augmentation of STP Capacity through New Scheme (Capacity 5 MLD)	• A sewage project of Rs. 34.60 Cr with additional 5 MLD STP capacity is sanctioned by the State Government on 24th June, 2021 under Maharashtra Suvarn Jayanti Nagarotthan Mahabhiyan. • The issue of availability of land for STP has been resolved by the Trimbak

Sr. No.	Point	Action taken Report and Current Status
		Municipal Council and Collector, Nashik. Accordingly, the land for STP is purchsed by the Trimbak Municipal Council. • The Trimbak Municipal Council has completed tendering and work order is issued on 02.12.2021. • The work of the project has been started and the expected date of completion of said sewage project is August, 2023. • The funding pattern of this scheme is 90% State and 10% ULB. Accordingly, the State Government has already released first instalment of Rs. 10.20 Cr to the Trimbakeshwar Municipal Council on 15.11.2021. • Similarly, Trimbakeshwar being in the tribal sub-plan area, the 10% of ULB share to be raised is being provided to the Trimbak Municipal Council from Tribal Sub Plan. Thus, this sewage scheme is 100% funded by the State Government.
3	Interim compensation of Rs.1.0 Cr	• This Hon. Tribunal has directed the State Government of Maharashtra to deposit a sum of Rs.1 Cr as interim compensation with Collector of District Nashik for utilization of the restoration of water quality of the river at Trimbakeshawar, District Nashik.

Sr. No.	Point	Action taken Report and Current Status
		• Accordingly, the State Government has deposited Rs.1 Cr to the District Collector, Nashik on 15.11.2021. • The District Collector, Nashik has come up with pre-ozonization treatment at existing STP for restoration of water quality of the river at Trimbakeshwar. • The preliminary proposal is submitted to Maharashtra Jeevan Pradhikaran for technical sanction. The said proposal will be implemented after technical sanction.
4	Taking action against Concerned erring officers	• The Collector, Nashik and Member Secretary Maharashtra Jeevan Pradhikaran have submitted report that none of the officials from their organization are responsible for delay in making arrangements of sewage treatment in Trimbakeshwar. • However, the State Government has identified following officers as erring officers - 1. Mr. Pravin Nikam, the then Chief Officer, Trimbak Municipal Council. 2. Mrs.Chetana Kerure, the then Chief Officer, Trimbak Municipal Council. 3. Mr. Sanjay Jadhav, Chief Officer (Present), Trimbak Municipal Council.

Sr. No.	Point	Action taken Report and Current Status
		4. Mr. Umesh Rathod , the then Engineer, Trimbak Municipal Council. 5. Mr. Abhijeet Inamdar, Engineer (present), Trimbak Municipal Council. • The State Government has initiated disciplinary procedings against these 5 officers/engineers and show cause notices have been issued to them.
5	Keeping copy of NGT order dated 16.09.2021 in the ACR folders and personal files of concerned erring officers.	• As per directions of this Hon. Tribunal, a copy of the order dated 16.09.2021 has been placed in the ACR folders and personal files of the concerned erring officers mentioned at point no. 4
6	Preparation of Standard DPRs for Sewerage Projects in the State.	• Government of Maharashtra through Urban Development Department has directed the Maharashtra Jeevan Pradhikaran to prepare a Standard DPR (Detail Project Report) for sewage Projects in the State. • Accordingly, Maharashtra Jeevan Pradhikaran has submitted the Standard DPR for sewage Projects. The said Standard DPR is in the process of acceptance and on acceptance it will be provided to all ULBs.

6. The above pointwise action taken report is submitted for kind perusal of this Hon. Tribunal. The Hon. Tribunal is requested to please accept the same and oblidge.

(Debashish Chakrabarty)
Chief Secretary,
Government of Maharashtra,
Mantralaya, Mumbai

*****

Annexure I.

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक: शिकाना-२०१९/प्र.क्र.०३/नवि-३३
नगर विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०२१

प्रति,

- आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई
- सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
- जिल्हाधिकारी, नाशिक
- सह संचालक, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नाशिक
- अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नाशिक
- मुख्याधिकारी, त्र्यंबकेश्वर नगर परिषद, त्र्यंबकेश्वर
- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नाशिक

विषय :-मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील बैठकीचे इतिवृत्त
राष्ट्रीय हरित लवाद मूळ अर्ज क्र. ५४४/२०१९
(त्र्यंबकेश्वर मलनिस्सारण व्यवस्थेबाबत)

महोदय,

मा. राष्ट्रीय हरित लवादामध्ये त्र्यंबकेश्वर शहराच्या सांडपाण्यामुळे होणाऱ्या प्रदूषणाबाबत मूळ याचिका क्रमांक ५४४/२०१९ (डॉ. किरण कांबळे विरुध्द महाराष्ट्र शासन) या याचिकेमध्ये दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०२० व दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२१ रोजी झालेल्या सुनावणीमध्ये मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाने दिलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्याच्या अनुषंगाने दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक झाली. सदर बैठकीस खालील अधिकारी उपस्थित होते.

अ.क्र.	अधिकाऱ्यांचे/ लोकप्रतिनिधींचे नाव	पदनाम
१	श्री. महेश पाठक	प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग (नवि-२)
२	डॉ. एच. बी. यशोद	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
३	श्री. सूरज मांढरे	जिल्हाधिकारी, नाशिक
४	श्री. पां. जो. जाधव	सह सचिव, नगर विकास
५	श्री. य. बा. सोनटक्के	सह संचालक, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ
६	श्रीमती एस. बी. नरवाडे	अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
७	श्री. एस. एम. मोरे	कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
८	श्री. अमर दुर्गुल	उप प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ
९	श्री. संजय जाधव	मुख्याधिकारी, त्र्यंबकेश्वर नगर परिषद

- पर्यावरण विभागाच्या वतीने कोणीही सदर बैठकीस कोणीही उपस्थित नव्हते.

१५/११/२०२१

३. सदर बैठकीत सविस्तर चर्चा होऊन **खालीलप्रमाणे निर्णय** झाले :-

अ.क्र.	विषय	झालेला निर्णय	संबंधित विभाग अधिकारी	अपेक्षित कालावधी
१	• त्र्यंबकेश्वर मलनिस्सारण (टप्पा-१) प्रकल्पातील मलशुध्दीकरण केंद्राची (STP) ची जागा ताब्यात घेण्याबाबत.	• याबाबत जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी वैयक्तिकरित्या लक्ष घालून सदर जागा मलशुध्दीकरण केंद्रासाठी नगरपरिषद त्र्यंबक यांना उपलब्ध करुन द्यावी. • सदर जागेसाठी आवश्यक असणारा मोबदला / किंमत नगरपरिषदेकडून संबधितांना उपलब्ध करुन द्यावी.	जिल्हाधिकारी नाशिक मुख्याधिकारी त्र्यंबक नगरपरिषद	दिनांक २०.११.२०२१ दिनांक २०.११.२०२१
२	• मा. राष्ट्रीय हरित लवादाने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२१ रोजीच्या आदेशात नमूद केल्याप्रमाणे रु. १ कोटी एवढी रक्कम जिल्हाधिकारी, नाशिक यांच्याकडे जमा करण्याबाबत.	• सदर आदेशात नमूद केलेली रु. १ कोटी एवढी रक्कम जिल्हाधिकारी यांना उपलब्ध करून देण्याची मूळत: जबाबदारी त्रिंबकेश्वर नगर परिषदेची आहे. परंतु, ते सध्या शक्य नसल्याने नगर विकास विभागाने सदर रक्कम जिल्हाधिकारी, नाशिक यांना उपलब्ध करुन द्यावी.	नगर विकास विभाग/ जिल्हाधिकारी नाशिक	दिनांक २०.११.२०२१
३	• सदर आदेशानुसार जिल्हाधिकारी, नाशिक यांच्याकडे जमा झालेली रु. १ कोटी एवढी रक्कम त्र्यंबकेश्वर येथे सदर प्रदूषण नियंत्रणासाठी वापरावी.	• त्र्यंबकेश्वर येथील प्रदूषित पाण्यामुळे होणारे प्रदूषण थांबविण्यासाठी तात्पुरती उपाययोजना काय करता येईल, याबाबत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, राष्ट्रीय पर्यावरण अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (NEERI) यांच्याशी चर्चा करुन जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी कार्यवाहीचा आराखडा निश्चित करावा व त्याबाबतची उपाययोजना करावी.	जिल्हाधिकारी नाशिक	१५ दिवस (दिनांक ३०.११.२०२१)
४	• सदर मलनिस्सारण प्रकल्पाची विलंबाने कार्यवाही होण्यास जबाबदार अधिकाऱ्यांची निश्चिती करुन त्यांच्या गोपनीय अहवाल नस्तीमध्ये व वैयक्तिक नस्तीमध्ये राष्ट्रीय हरित लवादाच्या दिनांक १६.०९.२०२१ च्या	• त्र्यंबकेश्वर मलनिस्सारण प्रकल्प उशिराने कार्यान्वित होण्यास कोण कोणते अधिकारी जबाबदार आहेत, हे नगर विकास विभागाने निश्चित करावे. • या साठी जबाबदार असलेले, जानेवारी २०१९ पासून नगरपरिषदेमध्ये कार्यरत असलेले मुख्याधिकारी व मलनिस्सारणाची जबाबदारी असलेले अभियंता, तांत्रिक मान्यता विलंबासाठी जबबदार असलेले महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे अधिकारी व मलशुध्दीकरण केंद्रासाठी (STP) जागा उपलब्ध करुन देण्याच्या विलंबासाठी	नगर विकास विभाग/ आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई	१ महिना (दिनांक १५.१२.२०२१)

<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>विषय</th><th>झालेला निर्णय</th><th>संबंधित विभाग अधिकारी</th><th>अपेक्षित कालावधी</th></tr>
<tr><td></td><td>आदेशाची प्रत ठेवण्यात यावी.</td><td>जबाबदार असणा-या जिल्हाधिकारी कार्यालयातील संबंधित अधिकारी यांना तात्काळ कारणे दाखवा नोटीस देण्यात यावी.
• सदर प्रकल्पाच्या विलंबासाठी जबाबदार असलेले, जानेवारी २०१९ पासून नगरपरिषदेमध्ये कार्यरत असलेले मुख्याधिकारी व मलनिस्सारणाची जबाबदारी असलेले संबंधित अभियंता यांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

मुख्याधिकारी
<table>
<tr><th>अ. क्र.</th><th>नाव</th><th>कार्यकाळ</th></tr>
<tr><td>१</td><td>श्रीमती चेतना केरूरे</td><td>ऑगस्ट,२०१९ पर्यंत</td></tr>
<tr><td>२</td><td>श्री. प्रविण निकम</td><td>सप्टेंबर,२०१९ ते सप्टेंबर,२०२० पर्यंत</td></tr>
<tr><td>३</td><td>श्री संजय जाधव</td><td>ऑक्टोबर, २०२० पासून सद्यस्थितीत कार्यरत.</td></tr>
</table>
अभियंता
<table>
<tr><th>अ.क्र.</th><th>नाव</th><th>कार्यकाळ</th></tr>
<tr><td>१</td><td>श्री. राठोड</td><td>मार्च,२०१८ ते जून,२०१९ पर्यंत</td></tr>
<tr><td>२</td><td>श्री. अभिजीत इनामदार</td><td>डिसेंबर, २०१८ पासून सद्यस्थितीत कार्यरत</td></tr>
</table>
</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• उपरोक्त तक्त्यात नमूद सर्व अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या गोपनीय अहवाल नस्तीमध्ये व वैयक्तिक नस्तीमध्ये राष्ट्रीय हरित लवादाच्या दिनांक १६.०९.२०२१ च्या आदेशाची प्रत ठेवण्यात यावी. याबाबतची कार्यवाही करण्याच्या सूचना आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय यांना देण्यात याव्यात.
• तसेच, उपरोक्त तक्त्यात नमूद सर्व अधिकारी/ कर्मचारी यांना कारणे दाखवा नोटीस देऊन त्यांचे खुलासे सादर करण्याच्या</td><td>आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई</td><td>१ महिना (दिनांक १५.१२.२०२१)</td></tr>
</table>

अ.क्र.	विषय	झालेला निर्णय	संबंधित विभाग अधिकारी	अपेक्षित कालावधी
		सूचना आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय यांना देण्यात याव्यात.		
		• सदर प्रकल्पाच्या तांत्रिक मान्यतेच्या विलंबासाठी तसेच तांत्रिक मान्यता देण्यापासून ते निविदा प्रक्रिया अंतिम करुन कार्यादेश देण्यापर्यंत जबाबदार असणा-या महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या अधिका-यांची सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांनी आपल्या स्तरावर चौकशी करुन त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई	१ महिना (दिनांक १५.१२.२०२१)
		• तसेच STP (मलशुध्दीकरण केंद्र) साठी जागा उपलब्ध करुन देण्याच्या विलंबाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी कार्यलयातील संबंधित अधिकारी यांना जबाबदार धरण्यात यावे. त्यानुषंगाने त्या संबंधित अधिका-यांची चौकशी जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी आपल्या स्तरावर करावी व केलेल्या चौकशीचा अहवाल शासनास सादर करावा.	जिल्हाधिकारी, नाशिक	१ महिना (दिनांक १५.१२.२०२१)
		• तसेच उपरोक्त नमूद जिल्हाधिकारी कार्यलयातील व महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कार्यालयातील या प्रकल्पाच्या विलंबाशी संबंधित अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या गोपनीय अहवाल नस्तीमध्ये व वैयक्तिक नस्तीमध्ये राष्ट्रीय हरित लवादाच्या दिनांक १६.०९.२०२१ च्या आदेशाची प्रत ठेवण्यात यावी, याबाबतची कार्यवाही मजिप्राच्या अधिकाऱ्यांसाठी सदस्य सचिव मजिप्रा यांनी व जिल्हाधिकारी कार्यालयातील अधिकाऱ्यांच्या बाबतीत जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी करावी.	सदस्य सचिव महाराष्ट्र जीवन प्राधकिरण/ जिल्हाधिकारी नाशिक	१ महिना

४. मा. राष्ट्रीय हरित लवादासमोर, दाखल मुळ अर्ज क्र.५४४/२०१९ मध्ये हरित लवादाने दिनांक १६.०९.२०२१ रोजी दिलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने मा. मुख्य सचिव,महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २१.१०.२०२१ रोजी झालेल्या **बैठकीतील निर्णयाचे इतिवृत्त** वरीलप्रमाणे पाठविण्यात येत आहे. **त्यानुसार कालमर्यादेत कार्यवाही पूर्ण करावी.**

१५।११।२०२१

५.	त्याचप्रमाणे, त्र्यंबक नगर परिषद स्तरावर असलेल्या १ एमएलडीच्या अस्तित्वातील मलप्रक्रिया केंद्राच्या सुधारणात्मक कामासाठी जिल्हा नगरोत्थान योजनेतून रूपये १.०८ कोटी इतका निधी मंजूर करण्यात आलेला आहे. त्यानुसारचे काम मुख्याधिकारी यांनी बैठकीत आश्वस्त केल्यानुसार दिनांक ३०.११.२०२१ पूर्वी पूर्ण करावे. यासाठी जिल्हा नगरोत्थान योजनेतून मंजूर निधी जिल्हाधिकारी कार्यालयाने यापूर्वीच नगर परिषदेकडे वर्ग केला असेल अशी धारणा आहे. **त्यानुसार निधी वर्ग झाला नसल्यास, जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी याबाबत वैयक्तिक लक्ष घालून हा निधी नगर परिषदेकडे दिनांक २०.११.२०२१ पूर्वी वर्ग केला जाईल याची दक्षता घ्यावी, ही विनंती.**

६.	या शिवाय महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियांन (राज्यस्तर) अंतर्गत त्र्यंबक नगर परिषदेच्या मलनिस्सारण प्रकल्पासाठी मंजूर केलेला निधी देखिल कोषागारातून आहरित करून नगर परिषदेकडे दिनांक २५.११.२०२१ पूर्वी वर्ग केला जाईल याची जिल्हाधिकारी कार्यालयाने कृपया व्यवस्था करावी, ही विनंती.

७.	उपरोक्त निर्णयांच्या अनुषंगाने कार्यवाही पूर्ण करून या प्रकरणी मा. मुख्य सचिव यांच्या स्वाक्षरीने या प्रकरणात प्रतिज्ञापत्र दाखल करावयाचे आहे. या प्रकरणी पुढील सुनावणीच्या वेळी. मा. मुख्य सचिव यांना व्यक्तिश: सुनावणीसाठी उपस्थित राहण्याचे मा. राष्ट्रीय हरित लवादाचे आदेश आहेत. त्याचे गांभिर्य विचारात घेऊन या प्रकरणी कालमर्यादेत सर्व कार्यवाही करण्यात यावी व त्याबाबतचा अहवाल सादर करण्यात यावा.

आपला,

१५/११/२०२१

(पां. जो. जाधव)
सह सचिव
नगर विकास विभाग

प्रत

- प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग (नवि-२) यांचे स्वीय सहायक
- कार्यासन (नवि-३३) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

*****